نام و نام خانوادگی:	رشته:	تاریخ امتحان: ۱۴۰۱/۱۰/۰۳	
آزمون درس: ادبیات۳	کلاس:سوم تجربی و ریاضی	مدت امتحان: ۷۰ دقیقه	
دبیرستان: ایران دخت و دانشگاهیان	شهرستان: بوشهر	نام دبیر: موسوی	

این آزمون مشتمل بر ۲۹ سوال و در ۳ صفحه می باشد.

قلمرو زبانی (۷ نمره)

۱-در بیت زیر یک برابر معنایی مناسب برای واژه ی « مونس » بنویسید .(۰/۲۵)

همچو نی زهری و تریاقی که دید همچو نی دمساز و مشتاقی که دید ؟

۲- برای هر یک از واژه های مشخص شده یک برابر معنایی مناسب بنویسید .(۰/۵)

الف- آن باغ پر از گل های رنگین در سموم سرد این عقل بی درد پژمرد. ب- مثل وصله های رنگارنگ بر طیلسان آبی مدیترانه

۳-برابر معنایی واژه ی (اورند) در کدام بیت دیده می شود ؟(۰/۲۵)

الف-درد ناک است که در دام شغال افتد شیر یا که محتاج فرومایه شود ، مرد کریم

ب- با شیر سپهر بسته پیمان با اختر سعد کرده پیوند

ج- سریر ملک عطا داد کردگار تو را به جای خویش دهد هر چه کردگار دهد

د- هیچ نقاشت نمی بیند که نقشی برکند وانکه دید ، از حیرتش کلک از بنان افکنده ای

٤-املای درست را از داخل کمانک انتخاب کنید ؟(۰/۵)

الف- در شب قدر ار صبوحي کرده ام عیبم مکن سرخوش آمد یار و جامي بر کنار (طاق - تاق) بود

ب- هر کدام یک (تبق - طبق) پر از خاک کرده و اینجا ریخته اند .

۵-در هر یک از نمونه های مقابل واژه ای بیابید که « هم آوا » داشته باشد . (۰/۷۵)

الف-ناله ی مرغ اسیر این همه بهر وطن است ب-سواحل شرقی مدیترانه، از زیباترین نواحی عالم است.

ج-حیات از عشق می شناس و ممات از عشق می یاب .

٦-دو غلط املایی در نوشته ی زیر بیابید و درست آن را بنویسید .(۰/۵)

درختان را به خلعت نوروزی قبای سبز ورق در بر گرفته و اطفال شاخ را به قدوم موسم ربیع کلاه شکوفه بر سر نهاده . عساره ی تاکی به قدرت او شهد فایق شده و تخم خرمایی به تربیتش نخل باصق شده .

۷-با توجه به بیت مقابل به پرسش ها پاسخ دهید . گر نور عشق حق به دل و جانت اوفتد / بالله کز آفتاب فلک خوبتر شوی

الف- واژه ی « حق » کدام یک از انواع وابسته ی وابسته است ؟(۰/۲۵)

ب-نقش دستوری ضمیر متصل « ت » در مصراع نخست چیست ؟(۰/۲۵)

۸-فعل های مشخص شده را از نظر کاربرد معنایی برر سی کنید ؟(۰/۵)

زاهد ظاهر پرست از حال ما آگاه نیست در حق ما هر چه گوید جای هیچ اکراه نیست

۹-نمودار پیکانی گروه های اسمی را رسم کنید و نوع وابسته ی وابسته آن را مشخص کنید ؟(۱)

دو سیر زعفران داستان این کتاب

۱۰- برای الگوی مقابل یک نمونه بنویسید ؟ (۰/۷۵) « نهاد + متمم + مسند + می گفتند »

۱۱- در بیت مقابل دو ترکیب اضافی بیابید و بنویسید.(۰/۵) « شو منفجر ای دل زمانه / وان آتش خود نهفته مپسند»

۱۲- نوع حذف در مصراع های زیر را بنویسید.(۰/۵)

الف-آیینه ی نگاهت پیوند صبح و ساحل ب- از سیم به سر یکی کله خود

نام و نام خانوادگی:	رشته:	تاریخ امتحان: ۱۴۰۱/۱۰/۰۳	
آزمون درس: ادبیات۳	کلاس: سوم تجربی و ریاضی	مدت امتحان: ۷۰ دقیقه	
دبیرستان: ایران دخت و دانشگاهیان	شهرستان: بوشهر	نام دبیر:	

این آزمون مشتمل بر ۲۹ سوال و در ۳ صفحه می باشد.

۱۳- نقش دستوری ضمیرهای پیوسته را در بیت های زیر بنویسید.(۰/۵)

الف-زمانه گر بزند آتشم به خرمن عمر / بگو بسوز که بر من به برگ کاهی نیست.

ب- دل گرمی و دم سردی ما بود که گاهی / مرداد مه و گاه دی اش نام نهادند

قلمرو ادبی(۵ نمره)

۱۴- بیت های مقابل را کامل کنید.(۱) گفتی به روزگاران مهری نشسته، گفتم: .....

..... تا کیمیای عشق بیابی و زر شوی

۱۵- در کدام یک از ابیات زیر، آرایه ی حسن تعلیل به کار رفته است؟(۰/۵)

الف) آتش عشق است کاندر نی فتاد / جوشش عشق است کاندر می فتاد

ب) نی، حریف هر که از یاری برید / پرده هایش پرده های ما درید

۱۶- با توجه به ابیات زیر به پرسش ها پاسخ دهید.

الف) عشق چون آید برد هوش دل فرزانه را / دزد دانا می کشد اول چراغ خانه را

ب) همچوی نی زهری و تریاقی که دید / همچو نی دمساز و مشتاقی که دید

- کدام بیت آرایه ی اسلوب معادله دارد؟(۰/۲۵)

- آرایه ی متناقض نما در کدام بیت دیده می شود؟(۰/۲۵)

۱۷- در عبارت زیر کنایه را مشخص کنید و منظور از آن را بنویسید.(۰/۵)

روزگاری از فراز همین برج ها، فرمان به دریای سیاه داده می شده و کرانه هات فرات، خط از کرانه ی رود تیبر می خواندند.

۱۸- در بیت مقابل استعاره را بیابید. (۰/۵) بر کن ز بن این بنا که باید / از ریشه بنای ظلم برکند

۱۹- نوع آرایه ی شاخص به کار رفته در گروه« الف »را از میان آرایه های گروه «ب» انتخاب کنید.(۱) (یک آرایه در گروه ب اضافی است.)

الف	ب
بدان که از جمله نام های حسن، یکی جمال است و یکی کمال.	اسلوب معاله
آتش است این بانگ نای و نیست باد / هر که این آتش ندارد نیست باد	مجاز
محرم این هوش جز بیهوش نیست / مر زبان را مشتری جز گوش نیست	جناس همسان
سینه خواهم شرحه شرحه از فراق / تا بگویم شرح درد اشتیاق	سجع
	ایهام

۲۰- نام نویسندگان آثار را بنویسید . (۰/۵)

الف) تذکرة الاولیا: ب) فی حقیقه العشق:

۲۱- غزل ..... در عصر مشروطه رواج یافت و در سروده های شاعری چون ..... می توان نمونه های آن را یافت.(۰/۵)

درک مطلب(۴ نمره)

۲۲- مفهوم کلی بیت زیر را بنویسید.(۰/۵)

با آن که جیب و جام من از مال و می تهی است / ما را فراغتی است که جمشید جم نداشت

نام و نام خانوادگی:	رشته:	تاریخ امتحان:	
آزمون درس: ادبیات۳	کلاس: سوم تجربی و ریاضی	مدت امتحان: ۷۰ دقیقه	
دبیرستان: ایران دخت و دانشگاهیان	شهرستان: بوشهر	نام دبیر:	

این آزمون مشتمل بر ۲۹ سوال و در ۳ صفحه می باشد.

۲۳- با توجه به سروده مقابل به پرسش ها پاسخ دهید.

نی نی تو نه مشت روزگاری / ای کوه نیم ز گفته خرسند
تا درد و ورم فرو نشیند / کافور بر آن ضماد کردند
ای مادر سر سپید، بشنو / این پند سیاه بخت فرزند

الف) چرا شاعر از تشبیه دماوند به مشت روزگار ناخرسند است ؟(۰/۵)
ب) منظور از کافور چیست ؟(۰/۲۵)
ج) منظور از مادر سر سپید و سیاه بخت فرزند چیست؟(۰/۵)

۲٤- مصراع «گفت : جرم راه رفتن نیست ره هموار نیست» به کدام پدیده ی اجتماعی زمان شاعر اشاره دارد؟(۰/۵)

۲۵- با توجه مصراع «در عشق کسی قدم نهد کش جان نیست» شاعر لازمه ی عاشقی را چه می داند؟(۰/۵)

۲٦- مفاهیم متفاوت «پرده» را در بیت مقابل بنویسید؟ (۰/۵) نی حریف هر که از یاری برید / پرده هایش پرده های ما درید

۲۷- مقصور مولوی از بخش های مشخص شده چیست؟(۰/۵)
از نیستان تا مرا ببریده اند/ در نفیرم مرد و زن نالیده اند
من به هر جمعیتی نالان شدم / جفت بدحالان و خوش حالان شدم

۲۸-عبارت زیر یادآور کدام ضرب المثل است؟ (۰/۵)
شوخی روزگار است که مهد دموکراسی عالم، یعنی آتن، از بیم عقرب جرّارة دموکراسی قرن بیستم، ناچار شده به مار غاشیة حکومت سرهنگ ها پناه ببرد

۲۹- معنی عبارات و ابیات زیر را به نثر روان بنویسید. **(۴ نمره)**
الف) حیات از عشق می شناس و ممات بی عشق می یاب(۰/۵)

ب)عشق ، هر کسی را به خود راه ندهد و به همه جایی ماوا نکند.(۰/۵)

ج) یک روز دنیایی به روم چشم داشت و از آن چشم می زد.(۰/۵)

د) واصفان حلیه ی جمالش به تحیر منسوب.(۰/۵)

ه) گفت باید حد زند هشیار مردم مست را.(۰/۵)

و) صد تیغ جفا بر سر و تن دید یکی چوب / تا شد تهی از خویش و نی اش نام نهادند.(۰/۷۵)

ز) در عالم پیر هر کجایی برنایی است / عاشق بادا عشق خوش سودایی است.(۰/۷۵)

مسیحای جوانمرد من ! ای ترسای پیرِ پیرهن چرکین! هوا بس ناجوانمردانه سرد است ... آی ...دمت گرم و سرت خوش باد! سلامم را تو پاسخ گوی ، در بگشای!

امید

نام و نام خانوادگی:	رشته:	تاریخ امتحان: ۱۴۰۱/۱۰/۰۳	
آزمون درس: ادبیات۳	کلاس:سوم تجربی و ریاضی	مدت امتحان: ۷۰ دقیقه	
دبیرستان: ایران دخت و دانشگاهیان	شهرستان: بوشهر	نام دبیر: موسوی	

این آزمون مشتمل بر ۲۹ سوال و در ۳ صفحه می باشد.

قلمرو زبانی (۷ نمره)

۱-مونس (دمساز) ۲۵/.

۲-الف-باد گرم سوزان (۲۵/.) ب- نوعی ردا (۲۵/.)

۳-اورند - گزینه ج (سریر) ۲۵/.

٤-الف- طاق (۲۵/.) ب: طبق (۲۵/.)

۵-بهر نواحی حیات (۷۵/.)

٦-عصاره باسق (۵/.)

۷- مضاف الیه مضاف الیه (۲۵/.) مضاف الیه (۲۵/.)

۸- نمی باشد (۲۵/.) وجود ندارد (۲۵/.)

۹- سیر به دو و هر دو به زعفران (ممیز) (۵/.) این به کتاب هر دو به داستان (صفت مضاف الیه) (۵/.)

۱۰- مردم به او کدخدا می گفتند (۷۵/.)

۱۱- دل زمانه / آتش خود (۵/.)

۱۲- الف- است - معنوی(۲۵/.) ب- داری - معنوی (۲۵/.)

۱۳- الف -مضاف الیه (۲۵/.) ب- (مفعول) (۲۵/.)

قلمرو ادبی(۵ نمره)

۱٤- بیرون نمی توان کرد حتی به روزگاران (۵/.) / دست از مس وجود چو مردان ره بجوی (۵/.)

۱۵- الف (۵/.)

۱٦-الف(۲۵/.) ب (۲۵/.)

۱۷- خط از کسی خواندن (کن از فرمان برداری و اطاعت) (۵/.)

۱۸-این بنا (استعاره) (۵/.)

۱۹- جمال و کمال (سجع) نیست باد و نیست باد (جناس همسان) سینه (مجاز) محرم این هوش (اسلوب) (۱)

۲۰- عطار (۲۵/.) سهروردی (۲۵/.)

۲۱-اجتماعی - بهار یا فریدون توللی (۵/.)

درک مطلب(۴ نمره)

۲۲- بی تعلقی و خوش باشی (۵/.)

۲۳- چون مشت نماد اعتراض است ولی دماوند آتش فشان خاموشی است (۵/.) ب- برف (۲۵/.) ج- دماوند و خود شاعر (۵/.)

۲٤-گسترش فساد در جامعه (۵/.)

۲۵- از جان خود گذشتن / خود پرستی را کنار گذاشتن (۵/.)

۲٦- نغمه و ترانه - حجاب و پوشش (۵/.)

۲۷-عالم معنا (۲۵/.) کسانی که سیر و سلوکشان به سوی خدا خیلی کند صورت می گیرد (۲۵/.)

۲۸-از چاه در اومدن و به چاله افتادن (۵/.)

۲۹- الف-زندگی وابسته به عشق است و کسی که عاشق نیست با موجود مرده هیچ فرقی ندارد (۵/.)

ب- عشق هر کسی را نمی پذیرد و در هر قلبی جای نمی گیرد (۵/.)

ج- روزگاری مردم دنیا به پادشاهان روم امیدوار بودند و از آنها می ترسیدند (۵/.)

د- توصیف کنندگان زیور و زینت زیبایی خداوند خود را به حیرت و شگفتی منسوب می کنند (۵/.)

ه-گفت باید انسان هوشیاری شخص مست را مجازات نماید (۵/.)

و- نی همین جوری نی نامیده نشده است بلکه سختی ها و شکنجه های زیادی را تحمل کرده تا به این جایگاه رسیده است (۷۵/.)

ز-خدایا . در این دنیا هر جوانی که وجود دارد الهی عاشق شود زیرا که عشق دیوانگی بسیار خوبی است (۷۵/.)

مسیحای جوانمرد من ! ای ترسای پیرِ پیرهن چرکین ! هوا بس ناجوانمردانه سرد است ... آی ...دمت گرم و سرت خوش باد ! سلامم را تو پاسخ گوی ، در بگشای !

امید